

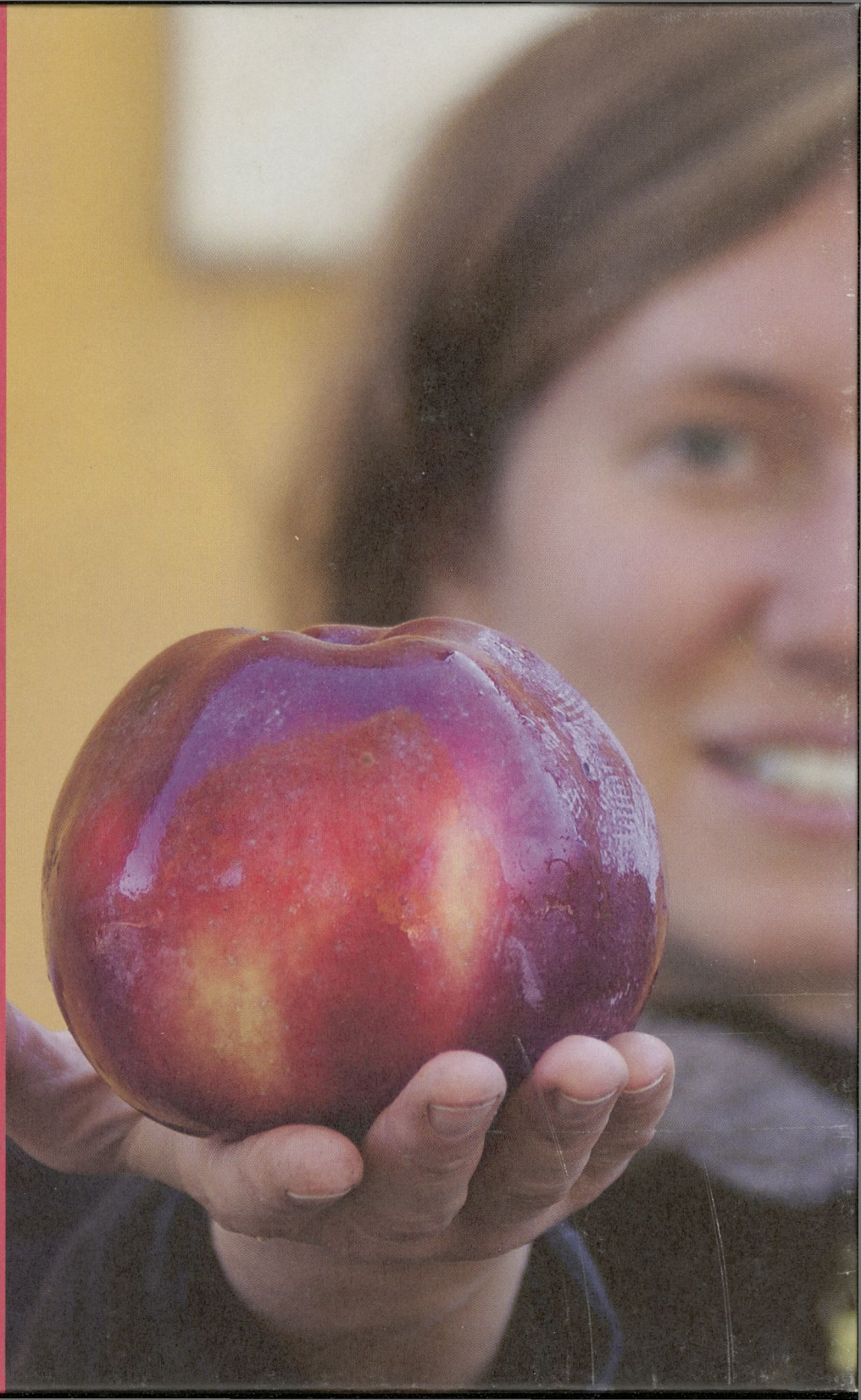
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN – Nordiska museets och Skansens årsbok – är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET

SKANSEN

Fataburen 2017

Nordiska museets förlag

Box 27820

115 93 Stockholm

www.nordiskamuseet.se/förlag

www.nordiskamuseet.se/fataburen

www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017

Redaktör Anders Carlsson

Medredaktör Ewa Kron

Bildredaktör Marie Tornehave

Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark

Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon

Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargoner, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017

ISSN 0348 971 X

ISBN 978 91 7108 598 6

*Halloween på
Nordiska museet*

Den tunga porten är låst, lamporna släckta och personalen har gått hem. Nordiska museet är stängt, mörkt och tyst. Men i samma stund som Oscarskyrkans klocka några kvarter bort slår sex på kvällen öppnas porten ändå av en grinig nattvakt. Den annars upplysta vestibulen har dämpad belysning och från Stora hallen sprider sig ett blått sken. Gustav Vasa tronar på sin plats men just den här kvällen är inget annat som vanligt. Framför den gamle kungen svävar halloweenpumpor. För det är halloweenlov och familje- och kvällsprogrammet *Natt på Nordiska museet* har precis börjat.

I det släckta och stängda museet väcks valda föremål och personer till liv för att ge besökarna – barn med vuxna – en annorlunda och suggestiv museiupplevelse. Under vandringen genom svagt ljussatta utställningar och miljöer får de möta karaktärer som berättar sin historia. Nordiska museets grundare Artur Hazelius hälsar välkommen, den franske filosofen Descartes väntar otåligt på drottning Kristina, desperata barnhusflickor är på rymmen efter en sockerstöld och farliga älvor lockar till ödesdiger dans.

Även dagtid under lovet genomsyras museet av halloween. Installationerna *Svävande pumpor* och *Rysliga ramar* framför Gustav Vasa-statyn skapar då en stämningsfull inramning till workshopen *Läskiga lyktor*. Alla som vill kan slå sig ner vid ett bord och börja skapa. På lyktorna växer snabbt mönster fram.

Några väljer magiska motiv, andra vill ha så mycket blod och skräck som möjligt: fladdermöss, spöken, glitter, dödsallar, pumpor, fullmåne, gravstenar. Lyktan kan man lämna i en spontan utställning eller ta med hem.

Nordiska museets halloweenlov pågår hela vecka 44, skolornas höstlov, och besöks av lediga familjer som vill göra något roligt tillsammans och av många lovöppna fritidsverksamheter. Barn och unga är en viktig målgrupp men inte bara som just besökare. För att skapa en verksamhet både *för* och *med* barn och unga inledde museet ett samarbete med CyberGymnasiet Stockholm och Sigtuna folkhögskola under 2016. Eleverna deltar i planering och förberedelse och får prova på det kommande yrkeslivet i ett både viktigt och kreativt skapande på Nordiska museet.

Vad exakt är det vi skapar? Halloween är en relativt ny men redan mycket populär och omtyckt tradition i Sverige. Som museum lyssnar vi av och uppmärksammar den också på vårt eget sätt. Magisk och mystisk stämning står i centrum snarare än skräck och våldsam död, som har blivit stora halloween-teman i andra sammanhang. Besökarna får uppleva att verkligheten slår dikten. Särskilt under *Natt på Nordiska museet* får fängslade historier gestaltas. Det som händer har hänt på riktigt.

LENA BERGQVIST är pedagog vid Nordiska museet.